

Motion till riksdagen 2005/06:Ub301

av **Mikaela Valtersson m.fl. (mp)**

Skolan som en reklamfri zon

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skolor skall vara en reklamfri zon.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvecklingsfonder.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om läromedel.

Motivering

Överallt runt oss matas vi från morgon till kväll med reklam. Det är en utveckling som kanske är svår att hejda, men vissa områden i samhället borde vara fredade från reklam.

Våra barn och ungdomar borde kunna vara i skolan utan att inom skolan utsättas för påverkan från kommersiell reklam. Skolan har en mycket viktig uppgift i vårt samhälle där vår gemensamma värdegrund som den uttrycks i läroplanen måste få vara det viktiga budskapet. Det får inte finnas tvivel om att skolan står fri från kommersiella företags påverkan.

I dag ser man i all fler kommuner att reklamen kommit in på ett påträngande sätt i våra barns skolmiljö. Det finns ett antal reklamplatser och reklamskyltar. I takt med att skolan får allt mindre resurser växer marknaden för sponsrade läromedel. Flera hundratusen högstadie- och gymnasieelever kommer i höst att få sina läroböcker finansierade via sponsring från företag. Det finns en stor risk att det uppstår ett omfattande ekonomiskt beroende om sponsrade läroböcker breder ut sig i skolorna i samma takt som nu. Sponsringen riskerar att bli en förevändning för spartörstande skolpolitiker att dra ned anslagen till läromedel ännu mer. Kommer vi i takt med att beroendet ökar att kunna garantera gratis och allsidig läromedel för alla barn?

Sponsrade läromedel kan förekomma som komplement men inte ersätta de vanliga läromedlen. Företag som tillverkar sponsrade läromedel hävdar att ingen annonsör har inflytande över läromedlens innehåll. Men hur ska man

Fel! Okänt namn på

kunna garantera läromedlens allsidighet när särintressen avgör vilka läroböcker som ska ges ut? Naturligtvis skrivs texterna så att de passar dem som ska sponsra, något annat är otänkbart. Det är viktigt att skolan står fri från olika ekonomiska intressen. Hur ska ett barn kunna ha en chans att värja sig mot reklam eller alltför ensidiga vinklingar i den egna lärobokens faktastoff?

Sponsrade läromedel innehållande reklam från olika företag och organisationer ökar. Det blir i det perspektivet allt svårare att se en skillnad på olika läromedel för eleverna och för skolan att upprätthålla en neutral och opartisk undervisning.

Läraryrket har i en undersökning om förekomsten av sponsring inom skolan och i vilken utsträckning skolorna har en policy om sponsring visat att mer än var tredje skola har tagit emot sponsring från näringslivet eller någon ideell organisation under de senaste tre åren. De vanligaste områdena inom skolan för sponsring är läromedel (inklusive läroböcker), informationsverksamhet och datorer.

Tyvärr är det färre än en femtedel av skolorna som har en policy för sponsring framtagen på huvudmanna- och/eller skolnivå. Det förekommer att skolorna tackat nej till sponsringserbjudanden.

Vi vill att skolor och förskolor ska vara en reklamfri zon. Skolor ska inte belamras av reklamskyltar från företag som sponsrar verksamheten. Vi är däremot positiva till att företag och privatpersoner på olika sätt bidrar både ekonomiskt och materiellt till skolor. Vårt förslag är i första hand att kommunerna skapar utvecklingsfonder dit företagen kan betala in sina bidrag till kommunens skolor. Det är bidrag som sedan kan redovisas i t.ex. kommunens årsredovisning. Skolorna kan sedan söka bidrag för olika ändamål från denna fond. Vi är även kritiska till att företag och branschorganisationer finansierar läroböcker och på detta sätt har inflytande.

Stockholm den 29 september 2005

Mikaela Valtersson (mp)

Yvonne Ruwaida (mp)

Ulf Holm (mp)

Gustav Fridolin (mp)